

Üre

Üre gübresi nedir?

Azotlu gübreler içinde azot miktarı en yüksek olan, granül yapılı, beyaz renkli, suda kolay ve çok eriyen bir gübredir. Hem topraktan, hem yapraktan uygulamayla bitkilerin azot ihtiyacını karşılar.

Formülü $\text{CO}(\text{NH}_2)_2$ - %46 N (azot) şeklindedir. Bünyesinde karbon (C) bulunması ve yapısındaki azotun NH_2 formunda olması nedeniyle amidli bir gübredir. Suda kolay erimesine rağmen bünyesindeki azot (NH_2) bitki kökleri tarafından hemen alınabilir formda değildir. Bünyesindeki azotun yarıyışlı hale geçebilmesi için topraktaki üre bakterilerinin enzimatik reaksiyonla üreyi amonyum (NH_4) azotu formuna çevirmesi gerekir. Bunun için toprağın sıcaklığı ve topraktaki üre bakterisi miktarı (konsantrasyonu) önemlidir. Bu nedenle üre gübresi yavaş etkili gübre grubuna girmektedir.

Nerelerde kullanılır?

Üre, bitkilerin azot ihtiyacını karşılamak için hemen her tür üründe ve tütün fidelerinin gübrenmesinde çok yararlıdır. Üre yetersiz verildiğinde bitkinin gelişimi yavaşlar, yapraklar sararır, verim düşer. Üre, bitki gelişiminin bütün evrelerinde kullanılabilme özelliğine sahiptir.

Kullanım şekli

Üre gübresi ekimle beraber veya ekim öncesi taban gübre (toprakaltı) olarak uygulanabildiği gibi, üst gübre olarak da kullanılabilir. Her iki halde de toprak çok kumsul ve milli bünyeye sahipse, aşırı yağışlarla veya hatalı sulamayla üre gübresinin büyük bir kısmı toprağın derinliklerine doğru yıkanır. Bu nedenle bu gibi topraklarda üre formunda azotlu gübre kullanırken sulamaya dikkat etmek gerekir.

Üre gübresi buğday ve arpa gibi bitkilerde üst gübre olarak toprak yüzeyine serpilerek uygulandığında, özellikle kireçli ve pH değeri yüksek olan topraklarda hava sıcaklığına bağlı olarak güneş enerjisiyle hidrolize olur ve %30-40 oranında bir azot kaybı meydana gelebilir. Toprağa karıştırılarak uygulanan üre gübresinde ise azot kaybı daha az yaşanır.

İki besinli (20.20.0 gibi) ve üç besinli (15.15.15 gibi) kompoze gübrelerin yapısında genellikle üre formunda azot bulunmaktadır. Ancak emilimi çok daha hızlı olduğu ve etkisini hemen gösterdiği için yaprak gübrelerindeki azotun üre formunda olması tercih edilir. Bu konuda daha geniş bilgiye web sitesinin "Gübreleme Önerileri" başlığından erişilebilir.